

SAMLET OPGAVEHÆFTE

Tværfagligt forløb i Biologi, Historie, Geografi og Samfundsfag

Forløbet er tiltænkt udskolingens (7.-9. klasse) og er et fællesfagligt forløb om te og teproduktion.

Opgavehæfte

Teens historie

Teens opdagelse, Teen bringes til Danmark, 2. Verdenskrig, Den Amerikanske Uafhængighedskrig, The Boston Tea Party.

- Læs teksten "Tebuskens historie".
- Se video fra TED-Ed, der forklarer, hvor tebusken kommer fra og hvorfor te blev så populært: <https://www.youtube.com/watch?v=LaLvVc1sS20>.
- OPGAVE 1: Hvordan blev teen opdaget, og fra hvornår stammer de tidligste skriftlige kilder om te?

- Læs teksten "Teen kommer til Danmark".
- OPGAVE 2: Hvem var det, som først begyndte at drikke te og hvorfor?
- OPGAVE 3: På et tidspunkt mistede teen sin popularitet. Hvornår var det og hvorfor?

- Læs teksten "The Boston Tea Party".
- Se video fra TED-Ed, der forklarer historien bag The Boston Tea Party: https://www.youtube.com/watch?v=1cT_Z0KGhP8.
- OPGAVE 4: Hvordan var situationen i Nordamerika, da The Boston Tea Party fandt sted, og hvilke konsekvenser fik hændelsen?
- OPGAVE 5: Diskuter på baggrund af teksten og videoen retfærdigheden af oprørernes handlinger. Husk at begrunde jeres overvejelser.

Handel og råvarer

Tetyper, Globale handelsmønstre, Afskaffelse af teafgiften, Teens verdenskort, Suez-kanalen.

- Læs teksten "Tetyper"
- OPGAVE 1: Hvilke tre hovedtyper af te findes der, og hvordan adskiller de sig fra hinanden?

- Læs teksten "Globale handelsmønstre".
- Se illustrationen "Teens verdenskort".
- Se søjlediagrammet "Volume".
- OPGAVE 2: Forklar, hvor stor og hvilken rolle handel med te spiller for de teproducerende lande?
- OPGAVE 3A: Den danske regering har per 1. januar 2018 fjernet afgiften på te. Det betyder, at tehandlerne fremover får en afgiftslettelse på 7,33 kroner per kilo te. Undersøg hvor mange kilo te danskerne har drukket i 2017, og udregn hvor stor en afgiftslettelse (i kr.) tehandlerne ville have fået i 2017.
- OPGAVE 3B: SPØRGSMÅL: Der bor 5.781.190 mennesker i Danmark. 27 % af danskerne siger, de drikker te dagligt. Hvor stor er afgiftslettelsen i kroner per tedrikker?

- Læs teksten "Teens vej før og efter Suez-kanalen".
- Se video fra BBC News, der forklarer, hvorfor Suez-kanalen er vigtig for hele verdenshandlen: <https://www.youtube.com/watch?v=7RRZ6740L5s>.
- OPGAVE 4: Find ud af, hvor Suez-kanalen ligger og indtegn den på "Teens verdenskort".
- OPGAVE 5: Sejlads og handel har hørt sammen i det meste af menneskehedens historie. Beskriv hvordan fragten af te foregik til England, før Suezkanalen åbnede. Hvorfor var det så vigtigt, at Suezkanalen åbnede?

Dyrkning og høst

Teproduktion, Økologi, Klimabælter, Tedyrkning i Danmark.

- Læs teksten "Teens forarbejdning fra blad til kop".
- OPGAVE 1: Beskriv teproduktionen fra dyrkning til færdigt produkt med dine egne ord.

- Læs teksten "Økologi".
- OPGAVE 2: Hvad definerer økologisk te, og hvilke krav stilles der til produkter med det røde Ø-mærke?

- Læs teksten "Tedyrkning og klimabælter"
- Se illustrationen "Teens verdenskort"
- OPGAVE 3: Indtegn ækvator, klimabælter og breddekredse på "Teens verdenskort". Beskriv forskellen på breddegrader (breddekredse) og længdegrader.
- OPGAVE 4: Forklar de klimatiske faktorer, som er nødvendige for at dyrke te.
- OPGAVE 5: Undersøg om det klimamæssigt er muligt at dyrke te i Danmark. Er der nogen, der tidligere har forsøgt sig med tedyrkning i Danmark – hvis ja, hvor og hvordan? Brug internettet til at søge information.

AKTIVITET:

1. Bryg din egen kop urtete
2. Bag dine egne Earl Grey-muffins

Forbrug og tekultur

Livsstil, Fairtrade, Tetrends, Sundhed, Five o'clock tea.

- Læs teksten "De danske tedrukkere".
- Se søjlediagrammet "Antal kopper".
- OPGAVE 1: Hvor stor en procentdel af danskerne drikker te dagligt eller næsten dagligt? Undersøg hvor mange kopper te danskerne har drukket i 2017.
- OPGAVE 2: Hvorfor er især urtete og matcha-te en trend blandt de danske forbrugere?
- OPGAVE 3: Hvilke gavnlige indholdsstoffer er der i te, og hvorfor er te sundt?

- Læs teksten "Fairtrade".
- OPGAVE 4: Forklar tanken bag fairtrade. Hvor mange penge brugte danskerne i gennemsnit på fairtrade i 2017?
- OPGAVE 5: I skal i grupper gennemgå Fairtrade, Rainforest Alliance og UTZ-mærkerne og diskutere, hvordan I ville vægte de forskellige krav, forpligtelser og målsætninger, hvis I skulle skabe et nyt mærke.
- OPGAVE 6: Undersøg på nettet eller i butikker hvad te koster. Diskuter i grupper hvorfor og hvor stor forskel, der er på prisen på almindelig te i forhold til fairtrade-te.

- Læs teksten "Five o'clock tea".
- OPGAVE 7: Hvordan opstod five o'clock tea som visitkultur, og blandt hvem var det særligt populært?

AKTIVITET:

1. Smagstest